

Dendrobium unicum

SYYSKUU 2008

© Teksti ja kuva Oili Pentinsaari

Alkuperä

Tanskalaisen diplomaatin Gunnar Seidenfadenin v.1970 kuvaaman *Dendrobium unicum*in kasvualuetta on Pohjois-Thaimaa, Laos ja Vietnam. Laji kasvaa epifyytinä matalissa pensaissa ja litofyytinä sammaleisilla kallioilla 800–1500 metrin korkeudella merenpinnasta.

Kuvaus

Dendrobium unicum on keskikokoinen Dendrobium-sektioon kuuluva pehmeävirtinen puikkokämmekkä. varsimukulat ovat pystyt tai riippuvat, pisimmillään 25 cm:n pituiset. Ikääntyessään ne tummuvat.

Kapeat, noin 6 cm pitkät lehdet eivät ole pitkäikäisiä.

Kukkavarsi kasvaa lehdellisen tai lehtensä jo pudottaneen verson päähän. Kukkavarten puhkeaa talvella tai varhain keväällä 2–4 kukkaa. Kukat ovat hehkuvan oranssit, noin 4–5 cm:n mittaiset. Sepalit ja petalit kääntyvät taaksepäin, jolloin esille tulee kielimäinen vaaleamman oranssin värinen huuli, jossa risteilee tummemman oranssin värinen selkeä suonitus. Kukissa on hento mandariinipuun tuoksu, ja ne kestävät useita viikkoja.

Kasvatus

Dendrobium unicum tarvitsee läpi vuoden runsaasti epäsuoraa valoa ja hyvän ilmankierron. Ilman suhteellisen kosteuden tulisi olla 40–60 %. Talvella sille tulisi suoda kuivempi lepokausi, jolloin kastelua vähennetään asteittain kevääseen asti. Kasvi voidaan joko sitoa palikalle, tai sitä voidaan kasvattaa ruukussa, jossa on nopeasti kuivuva kasvialusta.

Oma kasvini

Hankin kasvini saksalaiselta Schwerterin tarhalla vuoden 2007 syksyllä. Se kasvoi ruukussa, jossa oli vain sammalta ja päällä kivimurskaa. Sen kahdessa varsimukulassa oli lehtiä, jotka kasvoivat edelleen. Sijoitin kasvin

lasikon alaosaan, mutta kuitenkin päivänvalolampun välittömään läheisyyteen. Kun vähensin kastelua, lehdet kuihtuivat nopeasti, minkä jälkeen siirsin kasvin kaarnanpalalle sammaleen päälle.

Kun aloin keväällä kastella kahta eri suuntiin törröttävää puikkoa enemmän, niihin kasvoi useita keikejä. Kun nämä olivat vielä hentoja, muutaman sentin mittaisia ja täysin lehdettömiä, avautui keikien päähän 2–4 kukkaa. Vain toisen verson päähän kehittyi oikeaoppinen kukka. Samanaikaisesti alkoi varsimukuloiden juurelta kehittyä uusia lehdellisiä versoja. Lämpötila lasikossani on päivisin 24–27 astetta, yöksi se laskee noin 20 asteeseen. Suhteellinen kosteus on päivisin noin 60–70 % ja öisin valaisinten sammuttamisen myötä alenevan lämpötilan vuoksi lähellä 100 %:a. Olettaisin, että lepovaiheen aikainen lämpötila oli aivan liian korkea, mikä sitten innosti kasvin keikien tekoon. Lepovaihe oli myös turhan pitkä.

Vaikka kasvi onkin "väärin kukitettu" on se varsinainen lasikon ilopilleri: tuntuu, että sen hehkuvanoranssit kukat valaisevat koko lasikon.

Kasvin vaatiman suuren ilmankosteuden vuoksi sitä on helpompi hoitaa lasikossa kuin ikkunalaudalla.

D. unicumia on käytetty useissa risteytyksissä. Muun muassa suositussa *D. Stardust* –hybridissä (*D. unicum* x *D. Ukon*) sen vaikutus näkyy selvästi.

Lähde

Lavarack, Harris, Stocker 2000: *Dendrobium and its relatives*, Timber Press, Portland, Oregon, USA
